יום ב', י"ך באייך תשס"ה (23 במאי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **י"ד באייר**, **29** יום, שהם **ארבעה** שבועות ויום **אחד** לעומר.
הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת בית המקדש למקומה, במהרה בימינו אמן. סלה.

מעניין לעניין באותו עניין...
עם תיאורו של בנימין ושבטו ב'דף' של אתמול, **מסעינו החודשי לחקר שבטי ישראל** הגיע לסיומו, [מלבד סיכום שנעשה, בע"ה, בחודש הבא]. בכוונתינו לצאת ממנו למסע חדש, מסע עולמי ל**חקר תפוצות ישראל**. בלי נדר, כל חודש נקדיש דף אחד ללמוד על עדות ישראל באשר הם שם (או כאן!). המסע שלנו, כמו במקרים קודמים, יהיה "אווירטואלי", כפי שכתוב באתר הרשמי של חיל האוויר הישראלי. אך יש יהודים שעשו את זה ממש, ברגליהם. שניים מהמפורסמים שבהם – **בנימין** כל אחד: הראשון – **בנימין מטודלה**; השני – ר' ישראל יוסף בנימין, הנודע כ"**בנימין השני**".

ר' בנימין בר יונה מטודלה – מחכמי ספרד לפני כ- 850 שנה, הוא היה הנוסע היהודי החשוב ביותר בתקופתו. הוא יצא למסעותיו בסביבות 1160 ומשערים שמטרת מסעו היתה סחר באבני חן, שכן ברבים מסיפוריו הוא מקדיש להן מקום נכבד. הוא יצא למסעו מ**טודלה** שבצפון ספרד דרך סרגוסה, טרגונה, ברצלונה וגרונה; הגיע לפרובנס, משם הפליג לגנואה ומשם לפיזה ולרומא. ירד לדרום איטליה, משם הפליג לקורפו ולארטא, ליוון ולקושטא [איסטנבול של היום]. משם הפליג לקפריסין ולאנטיוכיה, והדרים לארץ-ישראל דרך צידון ועכו. בנימין נסע לאורכה ולרוחבה של ארץ-ישראל, שהיתה נתונה אז תחת שלטון הצלבנים, ורשם תיאור מפורט של המקומות הקדושים. מטבריה הוא פנה לדמשק, לחלאב, למוסול ולבגדד. על בגדד הוא הביא את התיאור הארוך ביותר כאשר הוא סיפר בייחוד על הישיבות ועל ראש הגולה. לפי עדותו הוא ביקר גם בפרס, בסין, בהודו ובציילון [סרי לנקה], ומשם עשה דרכו חזרה לספרד דרך מצרים ואיטליה. **אין בנמצא תיאור חשוב כשל ר' בנימין, על אודות המזרח-התיכון בתקופתו**. הוא מתאר בפרוטרוט את המרחקים בין עיר לעיר (הוא ביקר בכ- 300 ערים!), את העומדים בראש הקהילה בכל מקום ואת חכמי התורה, את מספר היהודים שם, מצבם הכלכלי, דרכי המסחר, עיסוקיהם העיקריים ומצב בתי-הכנסת וחיי הדת. כן סיפר על עדות השומרונים והקראים, ואף **על כת שומרי שבת בקפריסין**. הוא כתב גם על חיי הנוכרים ומלחמותיהם. ר' בנימין מטודלה היה האירופאי הראשון שהזכיר את **סין** בשמה הנוכחי ותיאר את הוויותיה. ספר מסעותיו תורגם לשפות רבות ומשמש מקור היסטורי רב חשיבות.

"בנימין השני": ר' ישראל יוסף בנימין -
כ- 700 שנה מאוחר יותר, ה'**בנימין השני**' היה נוסע יהודי שביקר ברחבי הקהילות היהודיות במזרח ובמערב, [כולל צפון אמריקה]. נולד בשנת תקע"ח [1818] במולדביה, הוא עסק בסחר עצים עד שאיבד את כל רכושו. הוא הושפע מסיפורי מסעותיהם של בני תקופתו, ואימץ לעצמו את דמותו של **ר' בנימין מטודלה**, ומכאן כינויו. הוא שם לדרך פעמיו לאתר את מקומם של 'עשרת השבטים'. החל משנת תר"ה [1845], בנימין סייר במצרים, בארץ-ישראל, סוריה, ארמניה, עיראק, כורדיסטן, פרס, הודו בסין ובאפגניסטן. בשנת תרי"א הוא שב

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננֶה עד עולם סלה."[תהלים מ"ח 9]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ב', י"ך באייך תשס"ה (23 במאי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

לווינה, חידש את מסעותיו לאיטליה, לוב, טוניסיה אלג'ריה ומרוקו. לתיאוריו את יישובי היהודים, מספרם, מקורות חייתם, מנהגיהם ואורחות חייהם – נודעת חשיבות היסטורית. בנימין דאג לשלומם של היהודים במרוקו, כורדיסטן ופרס. [אנציקלופדיה לבית ישראל]